

GMINA STRZYŻEWICE

**RAPORT WÓJTA GMINY
Z WYKONANIA GMINNEGO
PROGRAMU PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W ROKU 2024**

Raport Wójta Gminy z wykonania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2024

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023–2025 stanowi kompleksowy system działań, który umożliwia skoordynowaną współpracę instytucji oraz mieszkańców gminy w celu skutecznego przeciwdziałania problemom związanym z uzależnieniami. Program ten tworzy ramy merytoryczne i prawne w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, co pozwala skutecznie realizować zadania na poziomie lokalnym.

Głównym celem programu jest realizacja strategii profilaktycznej oraz ograniczanie negatywnych skutków zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, zgodnie z założeniami Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025.

Program koncentruje się na kilku kluczowych obszarach działań, takich jak: edukacja społeczna, ograniczenie dostępności alkoholu, pomoc i leczenie osób uzależnionych, przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym i negatywnym skutkom nadużywania substancji oraz walka z przemocą. Realizacja tych działań sprzyja skutecznemu przeciwdziałaniu problemom uzależnień oraz wspiera promowanie zdrowego stylu życia.

Jako podstawowy dokument w zakresie działań profilaktycznych, Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023–2025, pełni kluczową rolę w redukcji skutków uzależnień w Gminie Strzyżewice.

I. Działania profilaktyczne, w tym udzielanie pomocy psychospołecznej oraz prawnej rodzinom, w których występuje problem alkoholowy.

W roku 2024 działania profilaktyczne ukierunkowane były głównie na zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, a także na udzielanie wsparcia rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym. Realizacja tych zadań odbywała się przede wszystkim za pośrednictwem Punktu Konsultacyjnego w Strzyżewicach.

W ramach działalności Punktu udzielano bezpłatnych porad, informowano zainteresowane osoby o możliwościach podjęcia leczenia w placówkach leczenia odwykowego oraz motywowano je do rozpoczęcia terapii. Udzielano również wsparcia osobom po zakończonym leczeniu. Pomoc świadczona była także osobom dotkniętym problemem alkoholowym oraz przemocą domową, jak również członkom ich rodzin. Informowano zarówno o możliwościach leczenia osób uzależnionych, jak i o dostępnych formach terapii dla osób współuzależnionych.

Punkt Konsultacyjny funkcjonuje dwa razy w tygodniu w godzinach popołudniowych. W jego działalność zaangażowani są członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, psycholog oraz terapeuta. Zgodnie ze sprawozdaniem z działalności Punktu Konsultacyjnego za rok 2024, łączna liczba udzielonych porad indywidualnych wyniosła 144. Koszt funkcjonowania Punktu w analizowanym okresie wyniósł 32343,30 zł.

II. Profilaktyczna działalność edukacyjna, wychowawcza oraz informacyjna

Działania realizowane w placówkach oświatowych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych obejmowały szereg inicjatyw o charakterze edukacyjnym, prewencyjnym oraz wspierającym, skierowanych do uczniów, rodziców i kadry pedagogicznej. Ich celem było podnoszenie świadomości w zakresie zagrożeń wynikających ze spożywania alkoholu oraz wspieranie zdrowego i bezpiecznego rozwoju młodzieży. W ramach programu organizowane były warsztaty edukacyjne prowadzone przez wykwalifikowanych specjalistów. Zajęcia te miały na celu zwiększenie wiedzy młodzieży na temat negatywnych skutków używania alkoholu oraz rozwijanie umiejętności psychospołecznych.

Ponadto prowadzone były spotkania informacyjno-edukacyjne skierowane do rodziców i nauczycieli, mające na celu poszerzenie ich kompetencji w zakresie wspierania młodych osób oraz wczesnego rozpoznawania sygnałów mogących świadczyć o występowaniu problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Szkoły zostały również zaopatrzone w materiały edukacyjne, w tym broszury, plakaty promujące zdrowy styl życia i przeciwdziałanie uzależnieniom. Wszystkie podejmowane działania miały na celu budowanie bezpiecznego,

wspierającego środowiska, sprzyjającego profilaktyce uzależnień oraz wspomagającego prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży.

Zrealizowano programy rekomendowane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom i warsztaty profilaktyczne, w tym:

- program „Archipelag Skarbów” – na realizację programu wydatkowano 15864,00 zł,
- program „Przyjaciele Zippiego” – na realizację programu wydatkowano 1440,00 zł,
- bilety wstępu na warsztaty profilaktyczne dla dzieci ze Szkoły Podstawowej w Strzyżewicach - Rechcie dla klas I-III – 560,00 zł,
- bilety wstępu na spektakl profilaktyczny dla dzieci ze Szkoły w Osmolicach Pierwszych – 1470,00 zł,
- przeprowadzono szkolenie dla nauczycieli z rekomendowanego programu profilaktycznego „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej” – 7000,00 zł,
- działania realizowane w ramach konkursów przez instytucje zewnętrzne. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych to także stwarzanie dzieciom i młodzieży oraz osobom dorosłym możliwości zagospodarowania czasu wolnego, rozwijania nowych zainteresowań, organizacja wycieczek, półkolonii profilaktycznych:
 - dofinansowano półkolonie letnie z programem profilaktycznym „Wakacje z wartościami” w kwocie 7000,00 zł,
 - dofinansowano półkolonie letnie z programem profilaktycznym „Budujemy relacje” w kwocie 6000,00 zł,
 - dofinansowanie Biegu Awdańców – imprezy sportowej promującej zdrowy tryb życia – wydatkowano kwotę 7517,84 zł.

III. Zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu oraz próby ich usuwania

W przypadkach interwencji Policji związanych z przemocą domową sporządzane są tzw. „Niebieskie Karty”, które następnie przekazywane są do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W sytuacjach,

w których ujawniony zostaje problem nadużywania alkoholu, dokumentacja trafia również do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Komisja analizuje zgromadzoną dokumentację, podejmuje rozmowy z członkami rodziny sprawcy przemocy, a także zaprasza osobę nadużywającą alkoholu wraz z rodziną na spotkania motywujące do zaprzestania używania alkoholu oraz podjęcia leczenia. Osoby te kierowane są do odpowiednich placówek oferujących terapię uzależnień. W przypadku braku współpracy oraz utrzymującego się problemu alkoholowego, Komisja składa wnioski do Sądu Rejonowego w Świdniku, Wydział Rodzinny i Nieletnich, o wydanie orzeczenia zobowiązującego do poddania się leczeniu odwykowemu. Po przyjęciu wniosku, sąd zleca przeprowadzenie specjalistycznych badań przez biegłych sądowych celem ustalenia, czy występuje uzależnienie od alkoholu. W razie potwierdzenia uzależnienia, osoba kierowana jest do leczenia odwykowego. W przypadku odmowy podjęcia leczenia, sąd może wydać postanowienie zobowiązujące do leczenia odwykowego.

W 2024 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych rozpatrzyła łącznie 34 sprawy dotyczące uzależnienia od alkoholu, z czego 12 wniosków zostało skierowanych do Sądu Rejonowego w Świdniku. Łączny koszt postępowań sądowych wyniósł 5803,68 zł.

IV. Prowadzenie działań dotyczących przestrzegania zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Podstawą Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są regulacje zawarte w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w uchwałach Rady Gminy Strzyżewice: Nr XLVII/265/18 z dnia 2 lipca 2018 roku w sprawie ustalenia zasad usytuowania na terenie Gminy Strzyżewice miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, a także Nr XLVII/264/2018 z dnia 2 lipca 2018 roku w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Strzyżewice.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku, na terenie Gminy Strzyżewice funkcjonowało 17 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym:

- 14 punktów sprzedaży detalicznej napojów alkoholowych, z podziałem na:
 - 13 sprzedających napoje alkoholowe zawierające do 4,5% alkoholu oraz piwa,

- 14 sprzedających napoje alkoholowe zawierające powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
 - 12 sprzedających napoje alkoholowe zawierające powyżej 18% alkoholu.
- 3 punkty sprzedaży gastronomicznej napojów alkoholowych, z podziałem na:
- 3 sprzedające napoje alkoholowe zawierające do 4,5% alkoholu oraz piwa,
 - 2 sprzedające napoje alkoholowe zawierające powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
 - 2 sprzedające napoje alkoholowe zawierające powyżej 18% alkoholu.

W 2024 roku, w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, podjęto działania mające na celu kontrolę oraz regulację sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Strzyżewice. Wydano siedem nowych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz siedem zezwoleń na sprzedaż jednorazową. Dodatkowo przeprowadzono kontrole w pięciu punktach sprzedaży napojów alkoholowych, mające na celu weryfikację ich działalności pod kątem zgodności z obowiązującymi przepisami prawa. W ramach działań edukacyjnych i podnoszenia świadomości wśród sprzedawców, podczas kontroli przeprowadzono pogadankę na temat odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych, ze szczególnym uwzględnieniem zasad etycznych oraz konsekwencji związanych ze sprzedażą alkoholu.

V. Działalność oraz wydatki Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W 2024 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbyła łącznie 33 posiedzenia podejmując działania w różnych obszarach swojej działalności. Podczas 17 spotkań skupiono się na rozmowach profilaktycznych z osobami uzależnionymi od alkoholu oraz ich bliskimi – łącznie wezwano 60 osób. Komisja podjęła 12 działań zmierzających do wydania orzeczeń o konieczności podjęcia leczenia odwykowego przez osoby uzależnione. Ponadto, w ramach 16 posiedzeń, dokonano oceny wniosków przedsiębiorców o wydanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, przeprowadzono kontrole punktów sprzedaży w celu weryfikacji przestrzegania obowiązujących przepisów, monitorowano postępy

w realizacji Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz sporządzano wezwania na posiedzenia Komisji i dokonywano digitalizacji akt spraw. Na wynagrodzenia członków Komisji przeznaczono środki w wysokości 38517,00 zł.

VI. Współpraca z innymi samorządami, organizacjami pozarządowymi i instytucjami

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki to wieloetapowy proces, który obejmuje różnorodne działania prowadzone we współpracy międzyinstytucjonalnej. W inicjatywy te zaangażowane są m.in. placówki oświatowe, ośrodki zdrowia, służby mundurowe oraz organizacje pozarządowe. Kluczowym założeniem takiego podejścia jest wspólne reagowanie w sytuacjach zagrożenia problemami społecznymi, zdrowotnymi czy prawnymi. Równie ważna jest stała współpraca oparta na wymianie wiedzy, doświadczeń i dostępnych zasobów, co przekłada się na większą skuteczność działań oraz możliwość szybszego reagowania na pojawiające się problemy. Integralną część tego procesu stanowi także opracowywanie indywidualnych planów wsparcia dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej lub objętych ryzykiem wykluczenia społecznego. W ramach tej współpracy, w 2024 roku, przeprowadzono szkolenia dla przedstawicieli instytucji oraz organizacji pozarządowych z terenu Gminy Strzyżewice: „Aktualne zadania w zakresie profilaktyki uzależnień”, którego koszt wyniósł 3 869,50 zł oraz „Przeciwdziałanie przemocy domowej w praktyce GKRPA oraz Ośrodka Pomocy Społecznej w świetle rewolucyjnych zmian i nowej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej” na kwotę 8024,66 zł. Zorganizowano również szkolenie dla członków GKRPA i Zespołu Interdyscyplinarnego pn. „Kompleksowe działanie w polityce społecznej – przeciwdziałanie przemocy, wsparcie rodzin i seniorów oraz profilaktyka uzależnień” na kwotę 12487,42 zł.

Podsumowanie

Realizacja programu to nie tylko reakcja na już istniejące problemy, ale przede wszystkim działania prewencyjne, ukierunkowane na tworzenie zdrowszego, bezpieczniejszego i bardziej sprzyjającego rozwojowi środowiska lokalnego. Choć efektywność tego typu działań bywa trudna do jednoznacznego zmierzenia, ich pozytywny wpływ na poprawę jakości życia mieszkańców gminy jest niewątpliwy.

W 2024 roku na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie Gminy Strzyżewice zaplanowano środki w wysokości 160000,00 zł. Dochód uzyskany z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wyniósł 161932,54 zł. Na realizację programu wydatkowano łącznie 148674,32 zł, z czego 13000,00 zł zostało przekazane organizacjom pozarządowym na wykonanie zadań w zakresie profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Z poważaniem

Wójt Gminy

/-/ Barbara Zdybel